

Stockholm den 24 maj 2017

Öppet brev till Migrationsverket:

Hur prövas kristen tro hos konvertiter?

I Sveriges kyrkor finns ett stort engagemang för asylsökande och nyanlända. Genom personliga kontakter, öppet hus i sina församlingslokaler och besök på asylboenden sträcker enskilda ut sina händer och erbjuder gemenskap och stöd för människor som av olika anledningar flytt till Sverige. Arbetet motiveras utifrån kristna värden som medmänsklighet, Guds kärlek till alla och uppmaningen till gästfrihet.

Sveriges kristna råd (SKR) är en mötesplats för kyrkorna i Sverige. Vi tar emot rapporter om goda och svåra erfarenheter i arbetet. För tillfället är det framförallt tre områden som man talar om: (1) Svårigheten för dem som saknar sin familj och önskar familjeåterförening, (2) situationen för de unga personer, ofta från Afghanistan, som drabbas av åldersuppskrivningar och omflyttningar mellan olika asylboenden vilket skapar oro för deras framtid och svårighet att genomföra sina studier, och (3) bemötandet av kristna konvertiter när asylansökan utreds. Juluppropet (www.juluppropet.se) gav röst åt lokala församlingars oro kring de två första punkterna. Detta öppna brev handlar om den tredje punkten.

Lördagen den 13 maj sände SVT:s Rapport ett reportage om att kristna konvertiter uppfattar att de inte får en rättvis bedömning av Migrationsverket. På SVT:s hemsida publicerades exempel på frågor som enligt advokater har ställts i samband med de utredningar som gjorts i samband med asylprövningen. Vissa frågor ter sig naturliga, andra mer märkliga. Listan har väckt många reaktioner. Associationer till gammaldags husförhör har gjorts.

Ingen kan med säkerhet veta vad som pågår inom en annan människa. Vem kan med full säkerhet bedöma att en asylsökande person inte säger sig vara kristen bara för att undvika att sändas tillbaka till sitt hemland? Det är rimligt att en prövning sker av de skäl som en asylsökande uppger. Det är dock viktigt *hur* detta sker.

Frågan är inte ny. Hösten 2012 fick Sveriges kristna råd rapporter om asylsökande som åberopat konversion och som fått avslag på sin ansökan efter utredningar som de själva och de nya vännerna i församlingarna ansåg vara felaktiga. Det berättades om kunskapsfrågor som krävde kunskaper som man menade var orimliga. I december 2012 mötte SKR ansvariga från Migrationsverket för att diskutera denna problematik.

Det ledde till två saker:

1. Förändringar infördes i Migrationsverkets rättsliga ställningstagande om tro och trovärdighet.
2. Migrationsverket initierade ett antal kurser för sin personal, kurser där SKR inbjöds att medverka. Fyra sådana kurser hölls under hösten 2013. SKR har sedan dess också medverkat i Domstolsverkets årliga kurser kring samma frågor.

De förändringar som gjordes i Migrationsverkets dokument handlade om att kunskapsfrågorna skulle tonas ner. Istället ska man lyssna mer till den asylsökandes egen berättelse om hur personens väg till kristen tro sett ut, vad som är viktigt i tron och varför han eller hon vill fortsätta vara kristen.

När vi medverkade i dessa kurser insåg vi att också vi i kyrkorna behöver arbeta kring detta. Det visade sig att det till Migrationsverket inkommit flera intyg, skrivna av präster och pastorer, som skulle stödja den asylsökandes berättelse. Vissa av dessa intyg bedömdes ha låg trovärdighet eftersom pastorn/prästen kände den asylsökande bara en kort tid vilket gjorde att intygen i stort blev ifrågasatta.

Därför har SKR sedan våren 2015 inbjudit präster, pastorer, diakoner och volontärer till kursdagar på temat *"Konvertiter i asylprocessen"*. Under dessa dagar reflekterar vi kring kristen tro och praxis och delar erfarenheter om hur en församling på ett ansvarigt sätt möter och stödjer människor som söker en kristen tro. Vi tar upp asylprocessens olika steg och förklarar hur migrationsmyndigheterna bedömer trovärdigheten i en persons kristna tro. Ofta medverkar en representant från Migrationsverket. Mellan 30 och 90 personer har deltagit per kurstillfälle vid de tio kursdagarna som hittills arrangerats.

Vi är väl medvetna om att det som ska bedömas är om en person behöver skydd i Sverige. Självklart kan man inte förvänta sig att få asyl bara för att man bytt religion. Upphållstillstånd i Sverige, som flykting eller alternativt skyddsbehövande, kan ges om personen riskerar att utsättas för förföljelse eller hot mot sitt liv i sitt tidigare hemland. Flera av de asylsökande vi fått rapporter om uppfattar sin situation så, och då kan möjligheten till asyl vara en fråga om liv och död.

Som kyrkor och samfund välkomnar vi personer som söker sig till våra sammanhang. Ibland leder det till att personer vill bli kristna och medlemmar i församlingen. Normalt innebär det då en förberedelseperiod av undervisning och gemenskap. Det gäller också den som lämnat en annan religion för att konvertera till kristen tro. Församlingsmedarbetare är vanligtvis väl medvetna om att konversion kan få konsekvenser för den asylsökande och tar därför inte lättvindigt på frågan.

Vi anser att de rättsliga dokument som styr Migrationsverkets arbete uttrycker en rimlig hållning och vägledning. Samtidigt verkar det som att vissa utredningar inte följt de anvisningar som ges.

I ljuset av detta önskar vi att Migrationsverket överväger följande:

1. Kvalitetssäkra verksamheten genom att undersöka hur utredningarna gått till vad gäller de personer som anför kristen tro som skäl.

Då och då får vi rapporter om utredningar som uppfattas ha gjorts på ett felaktigt sätt. Vi önskar att Migrationsverket initierar en tematisk uppföljning som kan ge säkrare kunskap på detta område. Då skulle det också bli lättare att undvika eventuella misstag som görs i utredningsarbetet.

2. Fortbilda handläggare och beslutsfattare om religion och tro.

Under de senaste åren har det tillkommit många nya handläggare. Många av dem har sannolikt begränsad kunskap om religion och tro och saknar kanske dessutom erfarenhet av mötet med människor som kommer från kulturer där religion uppfattas som en del av identiteten snarare än som en privatsak. Vi önskar att det snart ska bli tid för denna önskvärda utbildning och medverkar gärna även denna gång.

3. Säkerställ att det finns experter med särskild kompetens inom religion inom de utredande enheterna.

För att ytterligare rättssäkra prövningen i de fall konvertering åberopas som asylskäl föreslår vi, med beaktande av svårigheten att göra denna bedömning, att en expert med särskild kompetens inom religion ska finnas till hands på varje asylprövningsenhet.

Kyrkorna i Sverige, gemensamt i Sveriges kristna råd, kommer att arbeta vidare för en rättssäker asylprocess med utredningar som motsvarar svensk och internationell lagstiftning om religions- och övertygelsefrihet och ett värdigt och respektfullt möte med människor. Vi vill göra detta i fortsatt god samverkan med Migrationsverket och dess personal.

Med vänlig hälsning

Karin Wiborn
Generalsekreterare

Björn Cedersjö
Direktor, kyrka-samhälle